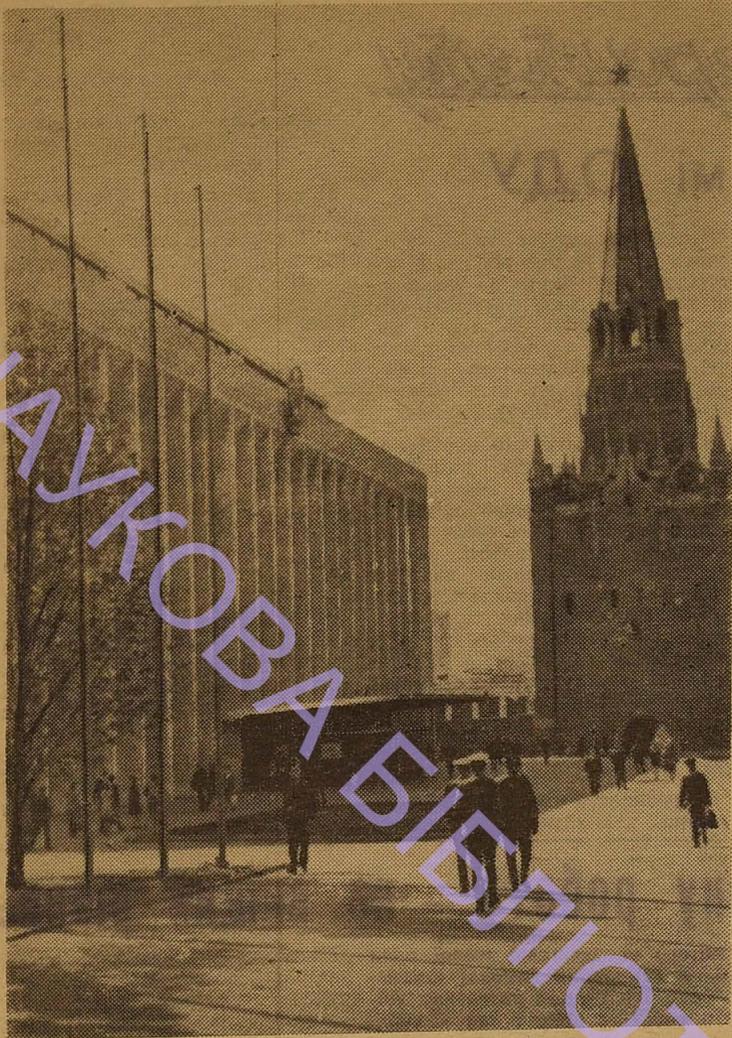

У Москві, в Кремлівському Палаці з'їздів продовжує свою роботу найвищий форум комуністів країни — ХХV з'їзд КПРС.

Москва. Кремлівський Палац з'їздів.
Фото О. ЛЕВІТА

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

ОРГАН ПАРТКОМУ, РЕКТОРАТУ, ПРОФКОМУ ТА КОМІТЕТУ ЛКСМУ ОДЕСЬКОГО ОРДЕНА ТРУДОВОГО ЧЕРВОНОГО ПРАПОРА ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ імені І. І. МЕЧНИКОВА.

РІК ВИДАННЯ XLII

№ 8 (1222)

27 ЛЮТОГО 1976 р.

Ціна 2 коп.

ХХV З'їзд КОМУНІСТИЧНОЇ ПАРТІЇ РАДЯНСЬКОГО СОЮЗУ

24 лютого 1976 року, о 10-й годині ранку, в Москві, у Кремлівському Палаці з'їздів почав свою роботу черговий ХХV з'їзд Комуністичної партії Радянського Союзу.

З'їзд відкрив короткою вступною промовою Генеральний секретар Центрального Комітету КПРС тов. Брежнев Л. І.

Делегати одностайно обирають Президію, Секретаріат, Редакційну і Мандатну комісії з'їзду.

Головуючий — член Політбюро ЦК КПРС, секретар ЦК КПРС тов. Суслов М. А. повідомляє про те, що на з'їзд прибули делегації комуністичних, робітничих, національно-демократичних і соціалістичних партій. З'їзд палко вітає зарубіжних гостей.

Потім затверджується такий порядок денний з'їзду:

1. Звіт Центрального Комітету КПРС і чергові завдання партії в галузі внутрішньої і зовнішньої політики — доповідь Генеральний секретар ЦК КПРС тов. Брежнев Л. І.

2. Звіт Центральної ревізійної комісії КПРС — доповідь голова Ревізійної комісії тов. Сизов Г. Ф.

3. Основні напрями розвитку народного господарства СРСР на 1976—1980 роки — доповідь Голова Ради Міністрів СРСР тов. Косигін О. М.

4. Вибори центральних органів партії.

Із Звітною доповіддю Центрального Комітету КПРС виступив Генеральний секретар ЦК КПРС тов. Брежнев Л. І.,

зустрінутий бурхливими, тривалими оплесками, овацією всього залу.

* * *

На вечірньому засіданні продовжувалась доповідь товариша Брежнева Л. І. Доповідь багаторазово переривалася палкими оплесками. Після завершення доповіді делегати і гості ХХV з'їзду партії бурхливо овацією вітають тов. Брежнева Л. І. Зал в одностайному пориві встає, лунають вигукі: «Слава Комуністичній партії Радянського Союзу, її ленинському Центральному Комітетові!», «Хай живе наша славна ленинська партія!», «Хай живе великий радянський народ!».

(ТАРС).

З величезним піднесенням

З величезним трудовим і політичним піднесенням зустрів колектив нашого університету звістку про початок роботи ХХV з'їзду КПРС. На факультетах, в установах відбулися мітинги.

Урочистий мітинг на механіко-математичному і фізичному факультетах відкрив декан мехмату доцент М. Я. Тихоненко:

— З сьогоднішнього дня погляди усіх радянських людей звернені до Кремлівського Палацу з'їздів. Тут працює ХХV з'їзд Комуністичної партії Радянського Союзу. Це надзвичайна подія не тільки для нашого народу, а й для всього прогресивного людства. Тому що партійні з'їзди — нові етапи історії радянської країни, яка є маяком для всього прогресивного людства (лунають оплески).

— Тут зібралися представники двох споріднених факультетів, щоб відзначити визначну подію в житті всіх передових людей, — сказав секретар партбюро механіко-математичного факультету доцент В. А. Андрієнко. Партійний з'їзд повинен розробити і затвердити програму всієї нашої діяльності на п'ятирічку. За роки дев'ятої п'ятирічки наша країна значно зміцніла. На вищий рівень піднялася економіка країни. Вирішені завдання, пов'язані з поліпшенням життя радянських людей. Ще грандіозніші завдання накреслені у проекті Основних

напрямів розвитку народного господарства на 1976—1980 роки. І щоб виконати ці завдання, всім нам слід багато працювати.

Від імені представників двох провідних факультетів дозволило заповнити, що ми зробимо все від нас залежне, щоб підняти на новий, вищий рівень успішність і з честю перетворити у життя плани партії.

Доцент фізичного факультету В. І. Глухов у своєму виступі на мітингу сказав:

— Всі ми переживаємо особливе хвилювання і святкову піднесеність. Рішення, які будуть прийняті з'їздом партії, відкриють нові горизонти для працівників промисловості і сільського господарства, будівництва і транспорту, вчених і діячів культури — трудівників нашої неосяжної Батьківщини.

Ми впевнено дивимось у майбутнє. І сьогодні дбаємо про виховання в стінах нашого вузу здібних спеціалістів. Їм бути учасниками майбутніх п'ятирічок. Завтра вони очолять колективи.

(Закінчення на 2-й стор.)

З великим інтересом знайомляться з матеріалами ХХV з'їзду КПРС студенти нашого університету. Саме їм, завтрашнім молодим спеціалістам десятої п'ятирічки, втілювати у життя накреслення партії.

На знімку: група студентів геолого-географічного факультету (зліва направо) Ріта Єрьоміна, Сергій Колос, Інна Белоросець, Людмила Ільченко та Віктор Красняк знайомляться з матеріалами ХХV з'їзду партії.

Фото О. ЛЕВІТА.

КОМУНІСТИЧНА ПАРТІЯ УКРАЇНИ — БОЙОВИЙ ЗАГІН КПРС

Вийшов у світ збірник «Комуністична партія України — бойовий загін КПРС», підготовлений до XXV з'їзду Компартії України відділами організаційно-партійної роботи, пропаганди і агітації ЦК Компартії України разом з сектором партійного будівництва Інституту історії партії при ЦК Компартії України — філіалу інституту марксизму-ленінізму при ЦК КПРС і кафедрою партійного будівництва Вищої партійної школи при ЦК Компартії України.

У збірнику, виданому Політбюро України, показані зміни, що відбулись за роки після XXIV з'їзду КПРС у складі республіканської партійної організації, розстановці комуністів у народному господарстві, структурі первинних партійних організацій, висвітлено підсумки обміну партійних документів.

З величезним піднесенням

(Закінчення. Початок на 1-й стор.)

А тому важливого значення набуває питання ідейно-політичного виховання майбутніх спеціалістів.

— Студентська молодь свято виконує ленінський заповіт — вчиться комунізму, — сказав студент III курсу фізичного факультету А. Шиян. — Величні плани, які наша партія накреслює на десять п'ятирічку, здійснюватимуть разом з усіма трудящими і ти,

— Сьогодні о 10-й годині ранку в Москві розпочав свою роботу XXV з'їзд нашої рідної Комуністичної партії, — сказав декан факультету професор І. М. Дузь, і прим оплесків сколихнув актовий зал. Було в тих оплесках все: і довіря до нашої партії, і впевненість в її правильних діях, і наша обіцянка віддати всі свої сили, свій молодечий ентузіазм успішному перетворенню в життя планів рідної партії.

І. М. Дузь говорив про ті величезні успіхи, яких досяг наш радянський народ у дев'ятій п'ятирічці, про мудрість і далекоглядність політики нашого уряду, про велич завдань, які ще доведеться виконати.

Із схвильованою промовою від імені студентства виступила третьокурниця Люба Мащенко:

Те, що буде мітинг, присвячений відкриттю XXV з'їзду КПРС, студенти-юристи знали ще зранку. З нетерпінням чекали вони кінця занять, щоб потім зібратися разом в аудиторії і висловити свою солідарність роботі з'їзду. Мітинг відкрив декан факультету доцент Ю. С. Червоний. Він наголосив на тих перемогах, успіхах, яких досягли радянські люди в 9-й п'ятирічці і, зокрема, наш факультет, партійна і комсомольська організації, зупинився на завданнях, які необхідно вирішувати в десятій п'ятирічці — п'ятирічці якості та ефективності. Такий же лейтмотив пролунав у промовах всіх виступаючих. Член партбюро факультету доцент М. Ф. Овзих, староста IV курсу П. Садовий, студент III курсу А. Чебаненко підкреслили, що факультет з великим успіхом зустрічає з'їзд. Успішність факультету — 97,1 процента як ніколи

Наводяться дані про з'їзди Компартії України, мережу обласних, міських і районних комітетів партії, склад виборних партійних органів, партійних кадрів, масові організації трудящих.

Один з розділів присвячений ідейно-політичній роботі партійних організацій. В ньому вміщені статистичні матеріали, що характеризують далі вдосконалення системи партійної освіти, масово-політичної роботи та склад пропагандистського активу в республіці.

Збірник вручено делегатам XXV з'їзду Комуністичної партії України. Він розрахований на широке коло партійних працівників і активістів, ідейно-політичних кадрів, слухачів системи партійної освіти, всіх тих, хто вивчає проблеми партійного будівництва.

(РАТАУ).

хто сьогодні тільки готується стати спеціалістами. Викладачі і студенти нашого факультету докладають усіх зусиль, щоб нова п'ятирічка стала і для нас п'ятирічкою якості і ефективності.

Ми прагнемо рости духовно багатими, ідейно переконаними і обіцяємо, що всю енергію, знання і вміння, набуті у нашому вузі, віддамо на благо нашої Вітчизни!

К. ПАВЛОВА.

Величезна цілеспрямованість, критичність в оцінці власної діяльності, вміння знайти творче рішення будь-якого складного завдання, непримиренність до безвідповідальності — ось ті риси, які характеризують і політику партії, і особу комуніста. І нам, молодим, їм вчитися.

Доцент Є. М. Прісовський сказав про те велике почуття відповідальності, яке стоїть перед кожною радянською людиною, перед кожним студентом, зокрема. Нехай кожен з нас внесе свою часточку в справу побудови комунізму.

Закінчився мітинг, а почуття піднесення і схвильованості ще надовго збережеться в серці кожного.

В. НЯНЧУК,
зав. відділом комсомольського життя «ЗНК».

висока, значно покращилась дисципліна, організаційність студентів. Відмітили виступаючі і те, що Репорт комсомольської організації юридичного факультету з'їздові яскраво розкрив всю роботу, проведену комсомолом факультету в завершальний рік перед з'їздом. Виступаючі підкреслили і ті недоліки, які мали місце в нашій роботі на факультеті і закликали не допустити їх в новій п'ятирічці.

З почуттям високої відповідальності, з піднесеним настроєм розходилися з мітингу студенти. Вони виносили з мітингу високе розуміння своєї відповідальності перед народом і партією, бажання працювати ще краще і ефективніше, так, як вимагає десята п'ятирічка.

В. МЕЛЬНИЧУК,
комсорг юридичного факультету.

ЗУСТРІЧІ З ДЕЛЕГАТАМИ

Зустріч з делегатом XXV з'їзду Компартії України, ректором Одеського держуніверситету професором В. В. Сердюком відбулася на хімічному факультеті. Ви-

Нещодавно на факультеті романо-германської філології відбулася зустріч колективу викладачів і студентів факультету з делегатом XXV з'їзду КП України, депутатом обласної ради депутатів трудящих полковником В. І. Андреевим.

Товариш Андреев розповів присутнім про роботу з'їзду, про зміст виступів делегатів, підкреслив виключно ділову і дружню атмосферу, в якій проходив найвищий форум комуністів республіки. Особлива увага у виступі В. І. Андреева була приділена

викладачі і студенти з інтересом прослухали розповідь В. В. Сердюка про роботу найвищого форуму комуністів республіки.

Питанням дальшого покращення роботи загальноосвітньої школи. Його виступи присутні прослухали з великим інтересом та увагою.

В кінці зустрічі в знак дружби і поваги колективу факультету було передано портрет Ф. Е. Дзержинського з пам'ятним підписом.

Комсомольська організація факультету РГФ взяла на себе зобов'язання проводити шефську роботу в військовій частині.

Є. ДРУТЕЙКО,
старший викладач.

Три університету

У парткомі ОДУ

На черговому засіданні партійного комітету університету, що відбулося 21 лютого, було розглянуто питання «Про роботу колективу фізичного факультету по підготовці прийому студентів на I курс 1976—1977 учебного року». Заслухавши і обговоривши доповідь декана фізичного факультету доцента М. М. Чеснокова і інформацію голови комісії парткому В. В. Аніщука, партком відзначив, що партбюро, Рада, деканат, кафедри, профспілка і комсомольська організація факультету розпочали підготовку до прийому студентів на I курс, проводять денну роботу по популяризації своїх спеціальностей, використовуючи з цією метою різні форми агітації та пропаганди.

Проте, як зазначив партком, є ще ряд недоліків у цій роботі, усунення яких дозволить підняти на вищий рівень підготовку колективу факультету до прийому на I курс нового учебного року.

Партійний комітет також розглянув питання про роботу філологічного факультету по виконанню постанови бюро Одеського обласного Компартії України від 10.XII-1974 р. (доповідали декан філологічного факультету професор І. М. Дузь і голова комісії парткому доцент В. П. Ващенко).

Було відзначено, що партбюро, деканатом факультету розроблений і послідовно виконується план по удосконаленню роботи і усуненню недоліків в учбовій, виховній і науковій роботі, на які звертали увагу керівні партійні органи. Дещо поліпшилася діяльність методологічних семінарів. Проведена певна робота по підвищенню методологічного, ідейно-теоретичного і наукового рівня загальних спецкурсів, семінарів, дипломних робіт. Вживаються заходи по удосконаленню проблематики спецкурсів і спецсемінарів.

Підвищилася вимогливість в колективі до наукової та учбово-

Учбово-методичну роботу — на вищий рівень

Як ми уже повідомляли, 17 лютого на засіданні вченої ради університету було розглянуто питання «Підсумки зимової екзаменаційної сесії 1975—1976 учебного року і завдання колективу університету на літню сесію 1975—1976 учебного року в галузі учбово-виховної і методичної роботи» (доповідав перший проректор професор Д. І. Поліщук).

Вчена рада відзначила, що всі сили колективу були спрямовані на виконання рішень XXIV з'їзду КПРС, послідовних постанов і рішень партії та уряду, а також відповідних наказів Мінвузу СРСР і УРСР по дальшому підвищенню рівня підготовки спеціалістів і в першому семестрі 1975—1976 учебного року університет досяг деякого поліпшення організації учбового процесу, марксистсько-ленінської освіти і комуністичного виховання студентства.

Перший семестр і екзаменаційна сесія пройшли в період, коли вся наша країна підводила підсумки дев'ятої п'ятирічки, готувалася до відкриття XXV з'їзду Компартії України і XXV з'їзду КПРС.

Кафедрами, факультетами і учбовою частиною проведена певна робота: по організації учбового процесу з усіх форм навчання і відповідності з новими учбовими планами 1975 року; по виконанню наказу Мінвузу СРСР № 831 від 5.IX-1975 р. про затвердження переліку діючих спеціальностей та спеціалізації вузів країни, який вимагає корінної перебудови системи підготовки спеціалістів; по реалізації рішень Мінвузу УРСР про організацію учбового процесу у відповідності з вимогами наказів 188, 189 та 460 та ін.; по реалізації пропозицій комісії Мінвузу УРСР по перевірці стану організації поточного контролю успішності, атестації, самостійної роботи студентів і роботи по забезпеченню плану прийому в університет; по покращенню організації всіх видів практик у відповідності з вимогами нових учбових планів і положень про виробничу практику.

В результаті проведеної колективної роботи дещо підвищилася успішність студентів порівняно з

зимовою сесією 1974/1975 учебного року.

В середньому по університету успішність складає: по денному навчанню — 93 проценти (підвищення — на 1,9 проценти), по вечірньому навчанню — 85,2 проценти (підвищення — на 3,9 проценти), по заочному навчанню — 88,4 проценти (підвищення — на 6,6 проценти).

На протязі 1971—1975 років встановилася успішність з тенденцією росту на історичному факультеті — з усіх форм навчання, на юридичному факультеті — по заочному навчанню.

Із загального числа студентів вчиться без «трійок» 53,2 проценти (підвищення — на 5,5 проценти) з них на «5» — 14,3 проценти (підвищення на 0,9 проценти), на «5» та «4» — 38,9 проценти (підвищення на 4,6 проценти).

По вечірньому навчанню зменшилась кількість студентів, що одержали «5» та «4» на 2,3 проценти.

Число студентів (заочна форма), що навчаються на «5» та «5» і «4» складає 24,3 проценти.

Ці дані показують, що абсолютна успішність на всіх видах навчання має тенденцію до зростання.

Покращилось відвідування занять порівняно з зимовою сесією минулого року по денному навчанню на 1,4 проценти (96,5 проценти), по вечірньому — на 0,4 проценти (91,6 проценти).

Найкраще відвідування студентів на хімічному факультеті (99,6 та 99,3 проценти відповідно на денному і вечірньому відділеннях).

Проте, на перших і других курсах успішність нижча, ніж середній показник по університету, що вимагає великої уваги на покращення учбово-методичної роботи з I та II курсами.

Рада відзначила, що поряд з

методичної продукції співробітників, були засуджені окремі помилки в публікаціях.

Партійне бюро систематично заслуховує звіти комуністів про їх роботу. Певним підсумком роботи колективу є стабілізація успішності на факультеті.

Проте в роботі філологічного факультету по виконанню постанов і рішень вищестоячих партійних органів є ще ряд недоліків. На партійних зборах і засіданнях партбюро розгляд питання про виконання вищезазначених постанов і рішень носив, в основному, характер інформації про проведену роботу. Протягом 1975 року партбюро не слухало звіти про роботу партгруп. Недостатня увага приділялася виконанню рішень загальноуніверситетських партійних зборів від 22.XII-1974 р. «Про підбір, розстановку і виховання кадрів і завдання парторганізації університету».

У прийнятому рішенні партком зобов'язав партбюро філологічного факультету вжити всіх заходів для усунення зазначених недоліків і підвищення рівня всієї роботи.

Партком розглянув також ряд інших важливих питань. З усіх обговорених питань прийнято відповідні рішення.

деякими досягненнями по організації учбово-виховної роботи в діяльності кафедр, факультетів і учбової частини є істотні недоліки і упущення.

Повільно і нетворчо впроваджуються в практичній щоденній роботі вимоги Мінвузу України і ректорату по вдосконаленню контролю поточної успішності, атестації, організації і планування самостійної роботи студентів.

Погано організована робота груп аналізу. Кафедри і факультети не оперативні і не конкретно вживають заходи по усуненню виявлених атестаціями недоліків.

Методологічні комісії і групи аналізу планують свою роботу відокремлено, мало проводять конкретних об'єднаних заходів по вивченню бюджету часу самостійної роботи студентів і її організації на факультетах і кафедрах.

Успішна робота в другому семестрі всіх студентів університету можлива лише за умови якнайшвидшої ліквідації академзаборгованості студентів. Всього в університеті по денному навчанню 328 студентів мали академзаборгованість. За тиждень навчання в другому семестрі лише 42 з них ліквідували академзаборгованість. На механіко-математичному факультеті з 116 боржників ліквідували академзаборгованість лише 6 чоловік, на юридичному — 1, а на хімічному факультеті — жоден. Потрібно мобілізувати увагу викладачів, керівників кафедр і факультетів, а також громадськість і закінчити ліквідацію академзаборгованості до 1 березня з тим, щоб подальша робота була спрямована на удосконалення всіх ланок і підвищення ефективності роботи всіх студентів.

Вчена рада прийняла рішення, спрямоване на дальше поліпшення учбової та учбово-методичної роботи в університеті, в якому зазначила, що колектив університету в перший рік десятиї п'ятирічки, в рік XXV з'їзду КПРС докладає максимум зусиль для поліпшення учбової роботи, добиваючись найбільшої ефективності цієї роботи і підвищення рівня підготовки спеціалістів.

ВЧЕНІ — ПРОПАГАНДИСТАМ МІСТА

Провідні викладачі кафедр суспільних наук університету виконують велику роботу по проведенню циклів лекцій як в університеті, так і в місті. В роботі університету ідейно-політичних працівників при Одеському міському Компартії України беруть активну участь доценти С. І. Апатов, С. А. Матвеев (кафедра нової та новітньої історії), доценти Г. Л. Фролова та М. Д. Орехов (кафедра наукового комунізму), доцент В. В. Козленко (кафедра історії КПРС), доцент Д. І. Богуненко (кафедра економічної гео-

графії), доцент В. Я. Тисленко (кафедра політекономії). Всі лекції читаються ними на високому ідейно-теоретичному рівні.

Завдання лекторів-пропагандистів нашого університету поставлені в найновіших документах нашої партії, рішеннях з'їздів КПРС та пленумів ЦК КПРС.

Глибоке осмислення і активна пропаганда рішень XXV з'їзду КПРС та XXV з'їзду КП України, найважливіших теоретичних положень Звітної доповіді ЦК КПРС, з якою виступив Генеральний секретар ЦК КПРС

Л. І. Брежнев — ось зараз найважливіше завдання всіх вчених-пропагандистів нашого університету.

Важливо, щоб у виконанні цього відповідального завдання брали активну участь і здійснювали контроль завідуючі кафедрами, декани факультетів, керівники інших підрозділів університету.

А. БАЛАБАЄВ,
декан факультету з питань
завищої політики КПРС
університету ідейно-політичних
працівників при Одеському
міському Компартії України.

ПРИМНОЖУВАТИ ЗДОБУТКИ

В обставині небувалого політичного і трудового піднесення розпочав десяту п'ятирічку колектив юридичного факультету.

Зараз, в дні роботи XXV з'їзду КПРС, осмислюючи величкі завдання, накреслені з'їздом, саме час озирнутися на нашу роботу в дев'ятій п'ятирічці.

Професорсько-викладацький колектив, співробітники і студенти багато зробили для зміцнення юридичного факультету як самостійного учбового підрозділу університету, наукового центру юридичної науки Півдня України і становлення його громадського обличчя серед аналогічних учбових закладів, існуючих в нашій республіці. Досить сказати, що лише в 1975 році на базі і з участю юридичного факультету організовано і проведено п'ять наукових конференцій, 4 дні юридичної науки в районах Одеської області, прочитано близько 250 лекцій на правові теми перед колективами робітників, службовців і колгоспників.

За минулі 5 років викладачами факультету опубліковано 9 монографій, 5 підручників (або ж розділів у підручниках), 14 учбових посібників, 149 статей в союзних і республіканських журналах і тези доповідей на союзних і республіканських конференціях. Загальний обсяг надрукованих робіт за 1971—1975 рр. складає 245,5 друкованих аркушів (за 1966—1970 рр. надруковано 211 друкованих аркушів, з них монографій — 2, учбових посібників — 6).

З 1973 р. колектив факультету виконував 2 загальнофакультетські комплексні теми: «Проблеми дальшого зміцнення соціалістичної законності в світлі рішень XXIV з'їзду КПРС» і «Соціально-правові проблеми удосконалення діяльності морського транспорту»

(на матеріалах Чорноморського пароплавання).

З 1976 р. вчені факультету будуть розробляти єдину загальнофакультетську тему «Особа в праві розвинутого соціалістичного суспільства». Тема затверджена юридичною секцією науково-технічної ради Мінвузу УРСР.

На всіх кафедрах факультету результати наукових робіт викладачів впроваджуються в учбовий процес.

За останні 3 роки викладачами факультету були захищені 3 докторських (Л. М. Стрельцов, І. О. Серета, Е. В. Додін) і 3 кандидатських дисертацій (А. С. Васильєв, В. В. Тищенко, Д. А. Бекерська). Для порівняння слід відзначити, що за всі попередні роки існування факультету його викладачами була захищена 1 докторська дисертація.

Зараз на факультеті працює 4 професори, доктори наук, 18 кандидатів наук і 17 викладачів без вченого ступеня і звання.

Викладачі факультету регулярно беруть участь в союзних і республіканських наукових конференціях. Так, в 1975 р. викладачі факультету Ю. С. Червоний, П. Р. Ставський, К. І. Удалих, В. П. Юрасов взяли участь і виступили з доповідями на республіканській науковій конференції в м. Харкові «Питання держави і права розвинутого соціалістичного суспільства». В тезах цієї наукової конференції опубліковані тези доповідей і повідомлень 9 викладачів факультету.

Наш колектив підтримує міжнародні зв'язки з колективом юридичного факультету Сегедського університету. У вигляді міжвузівського обміну в 1972 році у нас працював доцент юридичного факультету Сегедського університету (спеціаліст в галузі теорії держави і права) І. Папп, який брав участь

в засіданнях кафедри теорії держави і права, був присутній на лекціях, семінарах, зробив доповідь з соціології права. А в 1974 році в Угорську Народну Республіку було командировано доцента М. Ф. Орзіха (Сегедський університет).

Зараз в США у науковій командировці (стажування) доцент А. С. Васильєв.

Кафедра криміналістики, кримінального права і процесу підтримує міжнародні зв'язки вченими НДР з питань криміналістики.

Багато зроблено на факультеті для удосконалення НДРС. Науково-дослідні роботи пропонуються студентам в плані загальнофакультетської і кафедральної проблематики. Кращі роботи, що містять оригінальні висновки і пропозиції, виносяться для обговорення на засідання гуртка, найбільш цікаві з них при наполегливій роботі студентів переробляються в наукові студентські доповіді. Такий же зв'язок існує між доповідями і курсовими роботами. Доповіді, зроблені на гуртках, за рішенням кафедри, можуть бути зараховані як курсові роботи. Основна форма участі студентів в НДР — робота в студентських наукових гуртках.

На факультеті працює 14 студентських наукових гуртків. Студенти працюють над темами, запропонованими їм кафедрами спеціально для гуртка, а також беруть участь в роботі над проблемними питаннями права разом з вченими факультету. Число членів НСТ за п'ятирічку зросло більше ніж вдвічі і становить зараз 311 чоловік. Студенти беруть активну участь у всесоюзних і республіканських конкурсах студентських наукових робіт. За цей час на конкурси було представлено 26 студентських науко-

вих робіт, які одержали 7 нагород різного ступеня.

Удосконаленню учбово-виховної роботи сприяє система громадсько-політичної практики, яка для студентів юридичного факультету має особливе значення, бо дає можливість залучати їх до роботи в практичних органах позаштатних співробітників МВС, прокуратури і до проведення правової пропаганди серед учнів шкіл, вузів, трудящих міста і області.

На факультеті використовуються і інші форми ідейно-виховної роботи — клуб цікавих зустрічей, де студенти зустрічаються з ветеранами партії, учасниками Великої Вітчизняної війни, практичними працівниками органів юстиції, прокуратури, МВС. Стало традицією проведення ювілейних ленінських читань, диспутів в гуртожитках, бесід з актуальних питань міжнародної і внутрішньої політики.

На факультеті постійно працює діючий семінар культури, проводиться також робота по інтернаціональному вихованню молоді (зустрічі із студентами з братніх соціалістичних країн).

В результаті проведених заходів по покращенню учбово-виховного процесу на факультеті підвищилась успішність з усіх форм навчання.

Колектив факультету з великим піднесенням, творчою ініціативою провів підготовку до зимової екзаменаційної сесії, сесійну роботу і почав другий семестр 1975—1976 учбового року — першого семестру десятої п'ятирічки. Прагнути гідно зустріти XXV з'їзд КПРС, наполегливо впроваджувати в життя рішення XXV з'їзду Компартії України, професорсько-викладацький склад, студенти, учбово-допоміжний персонал показують зразки високоосві-

домого відношення до праці і навчання, організованості і дисципліни. Рівень успішності по підсумках сесії складає 97,1 процента, що перевищує показники всіх атестаційного учбового року і всіх сесій за останні три роки.

Найкращі результати показали на сесії студенти другого курсу, на другому місці — четвертий курс, на третьому — третій курс, четверте місце поділили перший і п'ятий курси.

Сьогодні на юридичному факультеті створено громадський студентський деканат, який буде активно залучатися до вирішення всіх питань учбової роботи.

Десята п'ятирічка — п'ятирічка якості. І тому ми повинні добиватися росту не тільки кількісних показників, а й якісних. Нас турбує зараз той факт, що майже на 5 процентів знизилися якісні показники успішності порівняно з зимовою сесією 1974—1975 учбового року. Особливо знизилися показники успішності першокурсників.

ЦК КПРС, Рада Міністрів СРСР, ВЦРПС, ЦК ВЛКСМ прийняли рішення про Всесоюзне соціалістичне змагання в 1976 році. Високі соціалістичні зобов'язання взяв колектив нашого факультету. З великим піднесенням ми сприйняли рішення XXV з'їзду Компартії України, що вказав на головне покликання вищої школи республіки — готувати ідейно переконаних, висококваліфікованих спеціалістів, озброєних найновішими досягненнями науки і практики, вмілих організаторів, людей широкої ерудиції і високої культури, що глибоко розуміють свій обов'язок перед суспільством.

Над виконанням цих завдань і буде працювати колектив юридичного факультету в десятій п'ятирічці.

Ю. ЧЕРВОНІЙ,
декан юридичного факультету,
доцент.

„ТИ — ГРОМАДЯНИН...“

Народилася людина... Ким вона стане? Робітником? Хліборобом? Інженером? Юристом? А можливо, академіком, що відкриє таємниці світостворення? А можливо, першим із людей, що досягнуть найдалшої зірки?

Поетом? Вчителем? Ти можеш стати ким завгодно, людино, що народилася сьогодні, та перш за все ти повинна стати Громадянином.

Стати громадянином — значить жити інтересами своєї країни, свого народу.

Стати громадянином — це велике право людини і її великий обов'язок. Бо це високе звання пов'язано з правами і обов'язками, моральним обліком.

Так відкрили старшокласники «малу прес-конференцію з правового виховання молоді» в школі № 31 Іллічівського району. Велику конференцію помічник прокурора Іллічівського району Л. Г. Чапеева, заступник начальника відділу внутрішніх справ району Б. Н. Фастов, старший слідчий МВС УРСР В. В. Шаплавський, співробітник кафедри теорії та історії

держави і права Н. І. Долматова, студенти IV курсу юридичного факультету В. Діжур, В. Дрьомін. На конференції були присутні вчителі школи, учні старших класів. Різні питання обговорювалися на прес-конференції. «Що необхідно для вступу на юридичний факультет?», «Чи завжди в військових умовах суду вирок військового трибуналу виконувався?» та ін.

Старший слідчий МВС УРСР капітан В. В. Шаплавський навів декілька прикладів кримінальних справ з підлітками, розповів про відповідальність неповнолітніх. Н. І. Долматова інформувала про юридичний факультет, про правила прийому.

На питання про те, яку службу несе експерт-криміналіст, відповідали студенти В. Дрьомін, В. Діжур. Після закінчення конференції учні подякували гостям і висловили бажання зустрітися наступного разу із студентами юридичного факультету.

В. СЕВЕРНИЙ.

Трохи більше місяця залишається до відкриття XXXII звітної наукової студентської конференції університету, що проходить з 26 по 27 березня. Чи готові до неї студенти юридичного факультету? Відповідь на це питання слід шукати в результатах роботи наукових студентських гуртків за весь попе-

XXXII СТУДЕНТСЬКА...

редній період. Звичайно, ще можна провести одне-два засідання, обговорити декілька доповідей і вирішити питання про можливість подання їх на студентську конференцію. Але такий підхід свідчить про недостатність вимогливості і якісний бік роботи, що може відзначитись на успішності проведення конференції.

Виступи з доповідями можуть бути успішними тільки тоді, коли вони є результатом наполегливої роботи, в результаті якої студент прийшов до самостійних, більш-менш цінних висновків. Тому зовсім неправильно роб-

лять ті, хто вважає, що до виступів на конференцію можна підготуватись за один місяць. А такі, на жаль, ще є. Керівникам наукових студентських робіт і студентам, мабуть, треба більш вимогливо підходити до цього питання.

Радую те, що більшість доповідей обговорювалися задовго до

конференції, в результаті чого студент міг виправити свої помилки, недоліки, звернутись за порадою до викладача. Такі роботи обов'язково будуть гідні уваги.

Хочеться вже зараз відзначити роботи А. Лодочникова (науковий керівник Ю. М. Оборотов), А. Конопліної (науковий керівник Е. О. Харитонов), В. Дрьоміна (науковий керівник О. К. Белявська) та багато інших. Можна сподіватися, що вони одержать високу оцінку на конференції.

В. ЗАХВАТАЄВ,
студент III курсу
юридичного факультету.

Приємно відзначити таких спортсменів як А. Канівець, В. Федоров, В. Павлов, В. Ільшук, С. Каєр — III курс, В. Мазур, — IV курс, С. Шевчук, Д. Поляков, М. Музика, Б. Меліхов, В. Борисенко — I курс, В. Стрюков — II курс. Це хлопці, які весь час підвищують свою майстерність, яких завжди можна побачити на спортивному майданчику. Та бажано, щоб даний список був набагато довшим, а краще — щоб майбутні змагання були проведені з максимальним використанням всіх і дали хороші результати.

І. ГОРЕЛЬСЬКИЙ,
член комсомольського бюро
юридичного факультету,
відповідальний за спортивно-масову роботу.

Це приємно — навчатися в аудиторії, обладнаній своїми власними руками. Тому можна похорошому позаздрити студентам III курсу, які обладнали в 1974 році Ленінську аудиторію. Стенди, панно, портрети розповідають про життя і діяльність В. І. Леніна, Комуністичну партію, Ленінський комсомол, відображають сьогодення нашої країни.

Все це — результати наполегливої праці на недільниках і суботниках, кошти від яких йшли на придбання фарб і матеріалів, невтомна праця студентів-ентузістів, художників, оформлювачів — Лавренюка, Богуславського, Янковського, Скородинського, Онупрієнка, Кички, Середи та ін.

На знімку: В. Лавренюк оформляє стенд для Ленінської аудиторії.

Не зупинятися на досягнутому

товка до наступних змагань...

Нашу розповідь про спортивні досягнення юридичного факультету ми можемо розпочати з результатів змагань минулого року і на їх основі зробити висновки про стан справ на сьогодні.

Так, змагання 1974/75 учбового року дають непогані результати: футбол — II місце, легка атлетика — V, волейбол (чол.) — IV, баскетбол (чол.) — III, шахмати — IV місце і т. ін. Всього було набрано 105 очок, завойовано II місце у II групі.

Здавалося б, непогані результати, ведеться інтенсивна підго-

Та, на жаль, все було не так, як би нам хотілось. Підходить пора змагань 1975—1976 учбового року. Ось перші результати: баскетбол (чол.) — III місце, легка атлетика — IV місце, шахи — I місце, волейбол (чол.) — VI місце і т. ін.

З цього видно, що з деяких видів, таких як волейбол, футбол, баскетбол ми здаємо свої старі позиції. А не так давно юридичний факультет славився своєю спортивною силою, бо він один з факультетів, в яких багато хлопців. Здається, є кому захищати честь факультету, але...

Образливо, що є хлопці спортсмени-розрядники, та вони не прагнуть показати свою майстерність на спортивних майданчиках, а значить — не захищають честь свого факультету. Хіба це личить справжньому спортсменові? Та будемо сподіватися, що на весняних змаганнях ми їх побачимо. А для цього більше треба реагувати нашій комсомольській організації, спортраді, деканату. Спортрада в нинішньому році проведе ряд цікавих заходів: першість факультету з стрільби, волейбола. Це допоможе виявити кращих спортсменів.

Комсомольська організація також прагне підняти спортивно-масову роботу.

...А ЧИ БУЛО ЖИТТЯ?

Ю. ТРИФОНОВ. «ДІМ НА НАБЕРЕЖНІЙ», ж. «ДРУЖБА НАРОДОВ», 1976, № 1

Свою тетралогію про Кліма Самгіна Максим Горький збирав спочатку назвати історією порожньої душі. Очевидно саме ці три слова згадалися б філологу Вадиму Глебову, докторові наук, центральному персонажеві талановитой повісті Юрія Трифонова, який він раптом відважився самокритично оцінити своє життя. Не стане, однак, Глебов поринати в спогади, бо позаду — по-рожнеча. Бо навіть часи дитинства він ненавидить: «тому що вони були його дитинством». А теперішнім своїм становищем Глебов, «лисуватий, повний, з грудьми, як у жінки, з гладкими ляжками, з великим животом і опалими плечима», начебто, задоволений. От і зараз він по-діловому заклопотаний: треба дістати дефіцитні меблі в квартиру. Нарешті. Здійснилось.

Втім, давайте повернемося на кілька десятиків років назад.

Є звичайний, непотрібний студент Вадим Глебов. Він встиг трохи повоювати, і тепер (недавно скінчилася війна) ходить в армійському кітелі — щоб не забували, «що він побував там». Є добра, розумна, з «хворобливою і безвідірною жалістю до інших», трохи «тургенівська» Соня Ганчук — донька професора, колишня сусідка і однокласниця Вадима. Глебов вчашає на квартири Ганчуків, сам ще не усвідомлюючи, навіщо. І несподівано відкриває для себе: все, що милує його око, — і розкішна професорська квартира, і дача в Брусковому, і сад — може належати йому. Відчинивши вікно, Глебов почув раптом, як гарно пахне його гілка. Тієї ж ночі вирішив, «що може покохати Соною». За тримрок не передбачав, бо після давнього легкого роману склав про себе думку, «як про фігуру небезпечну й привабливу для жіночого серця». Проте жодного рішучого кроку до одруження цей безхарактерний себелюбець не робить. Він тільки приймає ласки Соні, яка, виявляється, любить Глебова ще з шостого класу, з того часу (Трифонов не фальшивить!), як він розповів жалісливій дівчинці «про дуже розум-

ну кішку, яку він знайшов на вулиці хворою». Все це цілком в душі Глебова, який належить до числа тих, «хто сам ні на що не зважається, а надає можливість вирішувати коню», тобто керується принципом: «як воно саме виїде, так і правильно».

І ось цьому егоїсту судилося бути учасником у вирішенні долі професора Ганчука — старого спеціаліста, який ділом довів свою відданість революційній справі. Вузколобі кар'єристи Ширейко, Дороднов, Друзяєв, які випірнули на поверхню в атмосфері культу, безпідставно звинувачують Ганчука в недооцінці боротьби класів (тоді якраз побутував неправильний лозунг, який стверджував, що з розвитком соціалізму класова боротьба загострюється), в переверзевщині, в перебільшенні ролі підвимого. Приголомшений Ганчук, який перед цим гаряче захищав облого наклепами професора Аструга (обох їх Ю. Трифонов показав не позбавленими окремих людських вад) себе відстоювати не може, і тільки гірко посміхається: його намагається вчити марксизму недавній попутник, жалюгідний і бездарний Дороднов! А Глебов, хоч і розуміє, що Ганчук (до речі, керівник його дипломної роботи) — «знамено порядності», стає маріонеткою в нечистих руках. Для нього найважливіше — власна персона. І тільки. Тому, коли питання постало категорично і треба було виступити або ЗА, або ПРОТИ Ганчука, Глебов бере в розрахунок себе і білий нікого. І нічого, бо поняття совісті, правди, чесності для нього чужі. Але коли секретар Ганчука Кунник каже в очі Глебову, що чинить він «невисоко з точки зору моралі», в того «вихлюпнулось»: «Неправда! Виступлю в четвер, скажу!». Не любить же, однак, чути про себе правду Глебов, маніриться, стає в позу, імітуючи якісь чесності! А тим часом шукає вигідного варіанту. Не хочеться втрачати Соною. Послухаймо, чому: «це ж така безповоротність, такий гіркий відлом душі — позбавитись любові до себе хоча б однієї людини». Не за Соною

жалкує Глебов. І не Соною він любить, а її любов до себе, а це вже самомилювання. Ще більше боїться Глебов попасти в немилість до своїх покровителів Ширейка й Друзяєва. Тоді довелось б позбутись і обцяної стипендії імені Грибоедова, і аспірантури. Проте Глебов з тих «чистеньких», які чинять підлість потаймиру, тишком-нишком. Він хоче залишитися в стороні. Першого разу йому це вдається. Але і невтручання (пам'ятає: «як воно саме виїде, так і правильно!»), заправлення з ширейками й дородновими там, де потрібні були рішучі вчинки, — це теж підлість.

Юрія Трифонова і раніше (в повістях «Обмін», «Попередні підсумки») цікавили носії міщанської психології. У новій повісті письменнику вдалося створити тип. Такі, як Глебов, небезпечно насамперед живучістю своєї психології, здатністю проникати в різні сфери (не забуваймо, що Глебов — доктор наук!). Небезпека мімікрії — вже в отій ніякості Глебова, його безхарактерності, в підходящості для всіх, в постійному погляданні на свою хату скраю. Але це ще не весь Глебов. Всі його почуття і вчинки (точніше — ухилиння від вчинків) пронизані єдиною, суцільною метою. А ніякості, мімікрія — то шлях до мети. Вона жалюгідна у Глебова — побільше мати. Між ціллю життя і характером Глебова тісний зв'язок, взаємна обумовленість. Горький писав: «Я часто повторюю одне й те ж: чим вища мета прагнень людини, тим швидше і соціально продуктивніше розвиваються її здібності, таланти». З словами Горького перегукується відомий афоризм Довженка: «Тільки велика мета породжує великі характери». А вузенька, така як у Глебова, спрямована виключно на себе, утворює егоїзм, марнославія, улесливості. Ю. Трифонов тонко помітив і інші прикмети типу Глебови, попри всю свою нікчемність, не проминути можливість пококетувати, узяти себе лицарями на коні, а все, що потямарює саморобний німб, — поста-

раються забути. Через те й ненавидить Глебов своє дитинство, і студентські роки не згадає. Тому й скарить його зустріч з колишнім однокласником Шулєпниковим: повертається минуле. «Те, що не пам'ятав, переставало існувати. Цього не було ніколи... А й справді, чи ж було?».

З теперішнім Глебовим, лисуватим, пошарпаним хворобами, Глебовим, який зник «досить грубо й запанібрато» розмовляти з обслуговуючим персоналом, ми зустрічаємось в одному-двох епізодах. Він і досі тримається за почуті колись від бабусі слова: «нехай все йде своїм ходом. Як завжди». Цього разу вони стосуються дочинного заміжжя. «Ну, розлучатись через рік, ну й бог з ними». А після телефонного дзвінка Шулєпникова Глебов подумав: «О господи! Це ж до самої смерті...». Читачеві залишається доміслити фразу до кінця. Глебов нарешті з жахом усвідомлює, що від себе самого і свого минулого йому не захватиться, що мріяв він «про все те, що потім прийшло до нього, не привісши радості, бо відібрало так багато сил і того безповоротного, що зветься життям».

...А чи було життя?

Повість Ю. Трифонова «Дім на набережній», хоч і розповідається в ній більше про часи, що відбулися вже в історію, всім своїм духом звернена до сучасності, і не колишнім, а сьогодишнім «гарячим м'ясом проблем» (слова Миколи Бажана) наповнена. «Разючий інфантилізм», — думає Глебов, дивлячись на свою доньку. Там же, де інфантилізм сподується зі схилинням перед речами, де комфорт стає метою життя, де панують власницькі інтереси, і навіть там, де відщипується батон з ціллю побачити чийсь прохальні очі, — і там є небезпека слизького міщанства — глебовщини. Її треба вміти вчасно побачити. І не жаліти при цьому Глебова, не чекати, поки постане перед ним питання: «а чи було життя?».

В. ПАНЧЕНКО,
аспірант філфаку.

Ю. ВЕРБИЦЬКИЙ,
студент І курсу
факультету РГФ.

ЗУСТРІЧІ З ЦІКАВИМИ ЛЮДЬМИ

Сьогодні ми вирішили розповісти про зустріч з цікавими людьми, яка відбулася за межами нашого університету і навіть за межами Одеської області.

Як відомо, в нинішньому учбовому році згідно наказу Міністерства вищої і середньої спеціальної освіти УРСР педагогічну практику у студентів ІV курсу філологічного факультету замінили на музейну. Студенти російського та українського відділень філфаку проходили музейну практику в різних містах республіки. Про те, як пройшла вона у групі практикантів, що працювали в столиці України, ми розповімо в серії авторепортажів, підготовлених нашим спеціальним кореспондентом.

В першому з них мова йтиме про зустріч в Інституті літератури АН УРСР імені Т. Г. Шевченка.

Маршрут: Одеса — Київ

Цей науковий заклад було засновано півстоліття тому. Він займається вивченням класичної спадщини та нового літературного процесу, розробляє питання теорії та методології. Сьогодні тут працює великий творчий колектив, який очолює академік АН УРСР М. З. Шамота. Праці членів-кореспондентів АН УРСР Є. П. Кирилюка та Є. С. Шабліовського удостоєні Ленінської премії. Один академік, шість членів-кореспондентів АН УРСР, 18 докторів і 55 кандидатів наук зайняті вивченням найактуальніших питань літератури.

Цікавою була зустріч практикантів з провідними науковими співробітниками, членами-кореспондентами АН УРСР Є. С. Шабліовським та Н. Є. Крутіковою. Вони розповіли студентам про ро-

боту вчених інституту, про проблеми, розробкою яких займаються, познайомили їх з працівниками співробітників інституту, відповіли на численні запитання.

З цієї бесіди майбутні спеціалісти-філологи почерпнули для себе чимало потрібного та нового. Зокрема, вони дізналися, що співробітники інституту імені Т. Г. Шевченка брали участь у створенні шеститомної «Історії союзу радянської та української літератури» і десяти томної «Історії світової літератури», яку готує Інститут світової літератури імені О. М. Горького АН УРСР у координації з інститутами літератури союзних республік.

Колектив одного з провідних наукових закладів республіки постійно підтримує творчі зв'язки з установами Академії наук, СРСР,

з Академіями наук братніх республік, з вузами країни.

На знімках: під час зустрічі у залі засідань Інституту імені Т. Г. Шевченка АН УРСР. Член-кореспондент АН УРСР, лауреат Ленінської премії Є. С. Шабліовський (справа в центрі) знайо-

мить студентів з новими виданнями інституту.

Керівник музейної практики доцент Д. С. Чернявська розмовляє з науковими співробітниками інституту.

Репортаж О. ЛЕВІТА.
(Далі буде).

